

Ki te kore ia e whakarato i nga hua o taana mahi ki nga whanaunga ka whakama ia, a tena hoki e whakama ona tipuna ka whia nei whakapaparanga te matenga atu.

“I te tikanga whakanohonoho e mahia nei ka nganangana ra te Iwi Maori ki te mahi. He Iwi miharo te Maori he tere tonu te hupeke ki te whawha i tetahi mea hou. Engari kaore e ui te mea kaore ano kia atanga i ona whakaaro he mea hei tumanakotanga atu maana. Na reira tena e kotiti taana ahu-whenua Ko te mea ai, ko tona whiwhi me toha; ka waiho tenei hei whakatakararo i taana mahi e whiwhi ora ai.

“Ki tetahi aronga he mea pai tonu te kakama ki te hoatu, engari e o-rite ana ano hoki te kakama o te Maori ki te okooko; ka pewhea e tipu totika ai taana ahu-whenua. E kore ia e tutuki hei ahu-whenua tuturu. Kaore he kai-arataki Maori, Pakeha ranei e mohio ana ki te Iwi Maori e whakabe i tenei—tena ano ranei, engari tokoiti nei.”

N.B.—Ehara i te mea he whakaaetanga ake ki nga kupu katoa a te korohēke Pakeha nei i tuhia ai aana korero, heoi ano hei matakitaki iho ma nga mea o ngai-taua kei te ahu-whenua. Ko ta te Pakeha ahu-whenua hoki kia ngawha i a ia te peeke-moni, ko ta te Maori kia whiwhi **taro** ia ‘mo tenei ra mo tenei ra.’

Nga Etita.

HE WHARE—KARAKIA KAITA

No Te Haahi Mihinare o Amerika

Ki te whakaarohia hei whare-karakia kaita tenei mo te ao. Ko Paora me Pita te ingoa ara ko te whare-karakia rahi o Amerika katoa. Kei te taone nui o Amerika kei Washington e hangaia ana te whare nei.

No Tianara Washington ra ano te whakaaro kia tu tenei whare-karakia. Mai o nga tau maha katahi ano ka whakatinana taana tumanako. No te tau 1891 ka oti te whakaahua (plan). No te tau 1907 ka timata te hanga. Ki tenei tau ka $\frac{1}{2}$ o te whare nei ka oti. Ko te moni e whakapaua ana e £8,000,000.

I rereke tona whaihanga i to nga whare-karakia o naianei. I whai i to nga rau tau ka huri. Kaore he maitai he rino ranei i whakaurua hei pupuri. Ko te ki a nga tohunga ko te maitai me te rino he 50 tau noa te kaha. Kaati ko te whare nei he kohatu anake me ona karapi whakau. E 50,000 tana kohatu e whakarapaa. Ko te whaihanga i rite ki te ripeka. Ko te waahi roa e 534 putu. Ko te teitei 135. E toru nga tawa. E rua 196, ko to waenganui e 292 putu te teitei.

Na Perehitini Roosevelt i whakatakoto te kohatu o te kokonga i te tau 1907. I whai waahi katoa nga Perehitini o muri iho i a ia ki tenei whare. O te waahi kua oti e toru nga whare-karakia ririki kua oti. Ko tetahi ko Peterehema te ingoa kua karakiatia a roto mai o te tau 1912. Kei etahi